

Indholdsfortegnelse

- 8 Forord**
- 10 TEMA: Energi fra havet**
- 18 TEMA: Re-Imagine**
- 26 Mads Langli Sørensen – en pillen og proper mand**
Richard Bøllund
- 42 Laurids Anthonius – en vestjysk krigssejler**
Søren A. Buksti
- 62 1700-tallets skibskonstruktion – i teori og praksis**
Skibskonstruktion i de skriftlige kilder
Ida Christine Jørgensen
- 74 Varer fra den store by**
En nordfrisisk skipper og hans kone mellem Amsterdam og Oland
Martin Rheinheimer
- 92 Skibstrafikken ved Tønder Toldsted 1713**
Mette Guldberg og Elsemarie Dam-Jensen
- 106 Hvad marsken kan fortælle**
Jesper Bartholdy
- 114 Gråsælen vender tilbage**
Morten Tange Olsen, Anders Galatius og Jonas Teilmann
- 124 Energi fra havet – Dansk offshore på Nordsøen**
Søren Byskov
- 142 Re-Imagine**
David Dupont-Mouritzen

Sjæk'len

ÅRB OG FOR FISKERI- OG SØFARTSMUSEET 2016

Ny årbog fra Fiskeri- og Søfartsmuseet

Sjæk'len i ny forklædning.

2016-udgaven af årbogen for Fiskeri- og Søfartsmuseet er udkommet. Med et re-design og nyt omslag er der sket en forvandling som både kan ses og mærkes og indbyder til at gå på opdagelse i det brede udvalg af artikler inden for museets arbejdsfelt.

"Med et nyt grafisk udtryk, og billeder som er mere fremtrædende, er vi med til at øge læseoplevelsen, uden at vi går på kompromis med det høje faglige niveau, der kendetegner Sjæk'len", siger redaktør og museumsdirektør David Dupont-Mouritzen. Som led i det nye koncept indledes årbogen med to billedbårne temaartikler, der i dette nummer retter fokus mod henholdsvis museets nye basisudstilling "Energi fra havet – Dansk offshore på Nordsøen" og relanceringen af Fiskeri- og Søfartsmuseet under overskriften "Re-Imagine". Temaartiklerne fungerer som "opvarmning" og bliver sidst i årbogen fulgt op af artikler med samme overskrift skrevet af Søren Byskov og David-Dupont-Mouritzen.

Herudover indeholder årbogen et varieret udbud af fortællinger, som indledes med historien om Mads Langli Sørensen, der ifølge forfatteren til artiklen, Richard Bøllund, har været *"en farverig person, som har sat et solidt aftryk på sine omgivelser, og som med flid og foretagsomhed har markeret sig som en af datidens mest alsidige og succesfulde fiskere i Vadehavet"*.

Herefter følger en nervepirrende fortælling om en ung vestjysk sømand, Laurids Anthonius', farefulde sejlads som krigssejler under Anden Verdenskrig skrevet af Søren Buksti, inden de følgende tre artikler bevæger sig tilbage til 1700-tallet med interessante fortællinger om datidens søfart og sejlads. Det indledes med en artikel af Ida Christine

Jørgensen om 1700-tallets skibskonstruktion med betragtninger om orlogsskibenes udformning og indretning. Herefter følger to artikler, som begge er en del af forskningsprojektet "Handel og Vandel – Dansk-Hollandske kontakter i 1600- og 1700-tallet".

Martin Rheinheimers artikel "Varer fra den store by" omhandler kontakten mellem den lille nordfrisiske vadehavs-ø Oland og Amsterdam, som på denne tid var metropolen og centrum for handel med alverdens fristelser. Nogle af de varer, som blev importeret fra Amsterdam, belyses af Mette Guldborg og Elsemarie Dam-Jensen i artiklen "Skibstrafikken ved Tønder Toldsted 1713" med et øjebliksbillede af trafikken og sejladsen omkring Tønder Toldsted med de gamle toldbøger som kilde.

Fra det naturhistoriske arbejdsfelt belyser Jesper Bartholdy marskens dannelse, og hvordan man ved hjælp af moderne metoder kan analysere de forskellige lag under jordoverfladen. Med artiklen "Gråsælen vender tilbage" gennemgår forfatterne Morten Tange Olsen, Anders Galatius og Johnas Teilmann udviklingen i de forskellige bestande af gråsæler, og hvordan fremtiden med en øget bestand af gråsæler kan have indvirkning på natur og fiskeri.

Årbogen sælges i løssalg på museet samt hos boghandlere. For yderligere oplysninger kontaktes museumsdirektør David Dupont-Mouritzen på tlf. 76 12 20 00 eller mail ddm@fimus.dk

David Dupont-Mouritzen og Richard Bøllund (red.):
Sjæk'len – Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet i Esbjerg 2016, Esbjerg 2017. 156 sider, illustreret, engelske summaries. Vejl. udsalgspris 198,- kr.